

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 14/22118

Vår ref: te/-eoh

Oslo, 28. oktober 2014

Høring. Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille.

Delta og Kirkeansatte i Delta viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 2. september 2014 og avgir med dette en felles høringsuttalelse til høringsnotatet: "Staten og Den norske kirke – et tydelig skille".

Vi har følgende bemerkninger:

Overordnede synspunkter

Delta støtter arbeidet med å oppnå et tydelig skille mellom stat og kirke, kirkelig selvråderett og større grad av likebehandling av tros- og livssynssamfunn. Delta er opptatt av å finne ordninger som sikrer gode vilkår for Den norske kirke etter en fristilling fra staten.

Hovedspørsmålene i høringsnotatet knytter seg til opprettelsen av Den norske kirke (Heretter: Dnk) som eget rettssubjekt og overføringen av arbeidsgiveransvaret for presteskaper, samt ansatte ved bispedømmekontorene og Kirkerådets administrasjon i Oslo.

Dette er en omfattende forvaltningsreform. Delta forutsetter at reformen skal gjennomføres med bred medvirkning fra ansatte og tillitsvalgte, samt at ansattes rettigheter må sikres. Som andre forvaltningsreformer medfører denne reformen omstillinger med påfølgende kostnader. Disse kostnadene bør det kompenseres for med ekstra omstillingsmidler som kommer i tillegg til rammetilskuddet.

Opprettelse av Den norske kirke som eget rettssubjekt

Som en konsekvens av at Dnk blir et eget rettssubjekt blir de kirkelige ansatte som i dag har sitt ansettelsesforhold i staten, virksomhetsoverdratt til det nye rettssubjektet. Dette er en forvaltningsreform tilsvarende den som skjedde da den lokale kirke ble skilt fra kommunene og de kirkelige fellesrådene ble opprettet. Delta vil imidlertid påpeke at soknet er den grunnleggende enhet i Dnk og kan ikke skilles fra denne selv om soknene i Dnk er egne rettssubjekter. Når Dnk opprettes som eget rettssubjekt blir det følgelig to rettssubjekter som til sammen utgjør det vi oppfatter som Den norske kirke.

Dnk må fortsatt forankres lokalt – oppgavene må i størst mulig grad løses lokalt

Når Dnk etableres som et eget rettssubjekt, kan den ikke lenger dra fordeler av den kompetansen (for eksempel innen personal- og økonomiforvaltning) som Staten har. Dette innebærer at Den norske kirke enten må kjøpe slik kompetanse eller ansette nye medarbeidere. Deler av denne kompetansen er spesialisert, og det må forventes en viss sentralisering.

Delta har forståelse for at enkelte oppgaver og funksjoner krever sentralisering, men det kan også tenkes alternative løsninger. En mulig løsning er at en del av de oppgavene knyttet til økonomi og personalforvaltning kan legges til de kirkelige fellestrådene. Da vil den lokale forankringen styrkes, samtidig som en utnytter den samlede kompetansen til Dnk og de kirkelige fellestrådene bedre.

Felles arbeidsgiveransvar for alle i kirken må inn som en del av prosessen

Det fremgår av høringsnotatet at det er prester og tilsatte i bispedømmerådene og i kirkerådet som er berørt av denne virksomhetsoverdragelsen, og at arbeidsgiveransvaret for andre kirkelige tilsatte ikke er berørt.

Delta har lenge ønsket et felles arbeidsgiveransvar for alle kirkelige ansatte, slik at ansatte på samme arbeidsplass har samme arbeidsgiver og arbeidsvilkår. Etter Deltas syn bør det være mulig å ivareta ulike profesjonsgruppers (særlig presteskapets) behov for uavhengighet innenfor rammen av et felles arbeidsgiveransvar gjennom lovreguleringer lignende de som gjelder for helsepersonell. Vi savner derfor en vurdering av muligheten for et felles arbeidsgiveransvar.

Delta mener at den prosessen Dnk nå er inne i, representerer en god mulighet for å utrede dette spørsmålet med sikte på å etablere et felles arbeidsgiveransvar for alle som har sin arbeidsplass i kirken. Delta vil derfor foreslå at en slik utredning gjennomføres før Dnk er fullstendig skilt fra staten.

Økonomien i en fristilt Dnk

Dnks virksomhet har et samlet budsjett på drøyt 5 milliarder kroner, hvorav staten finansierer 1/3 og kommunene 2/3. Statens andel går i all hovedsak til å dekke lønnen til presteskapet.

Departementet legger opp til at Den norske kirke skal finansieres ved et rammetilskudd som bevilges samlet til Kirkemøtet, og at det er opp til Kirkemøtet å fordele midler til ulike formål. Det er naturlig å ta utgangspunkt i dagens situasjon når rammetilskuddet skal fastsettes. Dette legges også til grunn i høringsnotatet.

Delta vil påpeke at opprettelsen av et eget rettssubjekt representerer en stor endring for Dnk, samt at det er en del nye forhold og faktorer som må tas høyde for. Dnk må for fremtiden utføre oppgaver og etablere systemer som staten hittil har sørget for. Det gjelder for eksempel personal- og økonomiforvaltning. Dette må tas høyde for når rammetilskuddet fastsettes.

Pensjonsrettighetene for ansatte må ikke svekkes

Delta mener at pensjonsordningene til ansatte ikke må svekkes. Derfor er det nødvendig å sikre et godt finansieringsgrunnlag for fremtidige pensjonsutgifter. Departementet legger i sitt høringsnotat til grunn at rammetilskuddet til Dnk skal være basert på kjente pensjonskostnader, det vil si dagens kostnader. Delta vil peke på at mange ansatte i kirken nærmer seg pensjonsalderen, og at pensjonskostnadene sannsynligvis vil øke sterkt de neste årene. Dette medfører at pensjonsforpliktelsene vil utgjøre en stadig større utgift, noe som vil svekke økonomien for Dnk. Derfor er dagens tall et utilstrekkelig beregningsgrunnlag.

Fremtidig pensjonsordning

Det foreslås at dagens pensjonsordninger for ansatte i Dnk gjennom Statens pensjonskasse videreføres i tre år, men at Den norske kirke når som helst står fritt til å velge andre pensjonsordninger. Det legges også opp til at de som i dag er ansatt i Den norske kirke tilbys fortsatt medlemskap i Statens pensjonskasse. Delta mener at valg av pensjonsordning må være gjenstand for forhandlinger mellom partene: det er ikke en sak som kan avgjøres av Kirkemøtet alene.

Med vennlig hilsen
Delta

Kirkeansatte i Delta

Trond Ellefsen (s.)
2. nestleder

Geir Møller (s.)
Leder